

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 3/10
Λουξεμβούργο, 14 Ιανουαρίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση C-226/08
Stadt Papenburg κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αρνούνται να συμφωνήσουν με το σχέδιο καταλόγου των τόπων κοινοτικής σημασίας που έχει καταρτίσει η Επιτροπή παρά μόνο για περιβαλλοντικούς λόγους

Για την εκτέλεση των σχεδιαζόμενων εργασιών βυθοκόρησης στον ποταμό Ems πρέπει, μετά την καταχώριση ορισμένων τμημάτων του ποταμού αυτού στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας, να τηρούνται οι γενικοί όροι προστασίας που θέτει η οδηγία περί οικοτόπων

Η οδηγία περί οικοτόπων¹ προβλέπει τη δημιουργία ενός συνεκτικού ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου ειδικών ζωνών διατήρησης, το οποίο επονομάζεται Natura 2000. Το δίκτυο αυτό, που αποτελείται από τους τόπους όπου ευρίσκονται τύποι φυσικών οικοτόπων και οικοτόπων των ειδών που αναφέρονται στην οδηγία και πρέπει να διασφαλίζει τη διατήρηση ή την αποκατάσταση σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης των εν λόγω οικοτόπων.

Σύμφωνα με την οδηγία, κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή κατάλογο των τόπων που θα μπορούσαν να προστατεύονται ως τόποι κοινοτικής σημασίας. Στη συνέχεια η Επιτροπή καταρτίζει, βασιζόμενη σε περιβαλλοντικά κριτήρια και σε συμφωνία με τα κράτη μέλη, τον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας.

Κάθε σχέδιο το οποίο είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά μια προστατευόμενη ζώνη πρέπει να εκτιμάται δεόντως, σε εθνικό επίπεδο, ως προς τις επιπτώσεις του στον οικείο τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του. Οι εθνικές αρχές εγκρίνουν το σχέδιο μόνον αφού βεβαιωθούν ότι δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα του τόπου περί του οποίου πρόκειται.

Το Papenburg είναι πόλη με λιμάνι στις όχθες του ποταμού Ems στο ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας (Γερμανία), όπου βρίσκονται και ναυπηγεία. Για να μπορούν τα μεγάλα πλοία να πλέουν από τα ναυπηγεία προς τη Βόρεια Θάλασσα, πρέπει να εκτελούνται εργασίες βυθοκόρησης για την εκβάθυνση του Ems. Το 1994 επιτράπηκε στον Δήμο Papenburg να πραγματοποιήσει εργασίες βυθοκόρησης στον ποταμό αυτό. Η άδεια αυτή είναι οριστική και έχει ως συνέπεια να επιτρέπονται και οι μελλοντικές αναγκαίες εργασίες βυθοκόρησης.

Η Επιτροπή περιέλαβε ορισμένα τμήματα του Ems που βρίσκονται κάταντα προς τα όρια του Δήμου Papenburg στο σχέδιο καταλόγου των τόπων κοινοτικής σημασίας και ζήτησε από τη Γερμανία να δηλώσει ότι συμφωνεί.

Ο Δήμος Papenburg άσκησε ενώπιον του Verwaltungsgericht Oldenburg (Διοικητικού Πρωτοδικείου του Oldenburg) προσφυγή, με την οποία ζητεί να υποχρεωθεί η Γερμανία να απόσχει από τη δήλωση ότι συμφωνεί και να αναγνωριστεί ότι οι αναγκαίες για την πλοϊμότητα του Ems εργασίες βυθοκόρησης δεν θα χρειάζεται να υποβάλλονται στο μέλλον, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, στην εκτίμηση των επιπτώσεων την οποία προβλέπει η οδηγία.

Το γερμανικό δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει υπό ποιες συνθήκες τα κράτη μέλη μπορούν να αρνούνται να συμφωνήσουν με το σχέδιο καταλόγου των τόπων κοινοτικής σημασίας. Το εθνικό δικαστήριο ερωτά επίσης αν η συνέχιση των εργασιών βυθοκόρησης που

¹ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2006/105/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006 (ΕΕ L 363, σ. 368).

έχουν προγραμματιστεί για τον Ems και για τις οποίες έχει δοθεί άδεια από τις γερμανικές αρχές πριν από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο πρέπει να υποβάλλεται στην προβλεπόμενη από την οδηγία εκτίμηση.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι τα κριτήρια αξιολόγησης της κοινοτικής σημασίας ενός τόπου έχουν καθοριστεί βάσει **του σκοπού της διατήρησης** των φυσικών οικοτόπων ή της άγριας χλωρίδας και πανίδας που παρατίθενται στην οδηγία, καθώς και **του σκοπού διασφάλισης της συνοχής** του Natura 2000. Οι σκοποί αυτοί ανάγονται προδήλως στην προστασία του περιβάλλοντος.

Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αρνούνται να συμφωνήσουν με το σχέδιο καταλόγου των τόπων κοινοτικής σημασίας που έχει καταρτίσει η Επιτροπή παρά μόνο **για περιβαλλοντικούς λόγους**. Η άρνησή τους δεν μπορεί να βασίζεται σε οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά κριτήρια ούτε σε περιφερειακές και τοπικές ιδιομορφίες.

Στη συνέχεια το Δικαστήριο τονίζει ότι το ίδιο το γεγονός ότι η άδεια για την εκτέλεση των εργασιών βυθοκόρησης στον Ems δόθηκε οριστικά σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία πριν από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο δεν αποτελεί κώλυμα για τον χαρακτηρισμό κάθε παρέμβασης στον πλεύσιμο δίαυλο ως αυτοτελούς σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, καθένα από τα σχέδια αυτά, εφόσον θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά τον οικείο τόπο, πρέπει να υποβάλλεται, κατ' εφαρμογή της οδηγίας, σε εκτίμηση των επιπτώσεών του.

Αν όμως οι επίμαχες εργασίες συντήρησης μπορούν, λόγω ιδίως της συχνότητάς τους, της φύσης τους ή των όρων εκτέλεσής τους, να θεωρηθούν ως ενιαία πράξη, ιδιαίτερα όταν σκοπός τους είναι η διατήρηση ορισμένου βάθους στον πλεύσιμο δίαυλο χάρη στις πραγματοποιούμενες κατά τακτά διαστήματα αναγκαίες εργασίες βυθοκόρησης, οι εργασίες αυτές μπορούν να θεωρηθούν ως ενιαίο σχέδιο, κατά την έννοια της οδηγίας. Στην περίπτωση αυτή, το σχέδιο, εφόσον εγκρίθηκε πριν από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, δεν θα υπόκειται στη διαδικασία της προηγούμενης εκτίμησης των επιπτώσεών του στον οικείο τόπο.

Εντούτοις, αν ο οικείος τόπος περιλαμβάνεται στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας, τον οποίο καταρτίζει η Επιτροπή, η εκτέλεση οποιωνδήποτε εργασιών υπόκειται στη γενική υποχρέωση προστασίας που απορρέει από την οδηγία και που συνίσταται στην αποτροπή της υποβάθμισης των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων ειδών, καθώς και των ενοχλήσεων που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις για τα είδη για τα οποία έχει δημιουργηθεί η προστατευόμενη ζώνη.

Τέλος, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, εφόσον ένας τόπος περιλαμβάνεται σε εθνικό κατάλογο που έχει διαβιβαστεί στην Επιτροπή με σκοπό την καταχώρισή του στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας, ο τόπος αυτός δεν θα πρέπει να υποστεί παρεμβάσεις που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για τα οικολογικά χαρακτηριστικά του.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582